

Vergaderjaar 1986–1987

19 639

Wijziging van de Waterstaatswet 1900 (Stb. 176) in verband met het in beheer of onderhoud brengen van waterstaatswerken van het Rijk bij anderen, dan wel van anderen bij het Rijk

Nr. 6

MEMORIE VAN ANTWOORD

Ontvangen 15 juli 1987

Met genoegen concludeer ik uit het voorlopig verslag dat de daarin genoemde fracties laten blijken in hoofdlijnen te kunnen instemmen met de uitgangspunten die aan het voorstel ten grondslag liggen.

De leden van de C.D.A.-fractie gingen ervan uit dat het beleid met betrekking tot de overdracht van waterstaatswerken ongewijzigd blijft. In dit verband gingen deze leden in het bijzonder in op het regeringsbeleid met betrekking tot het beheer van de waterkeringen langs de Nederlandse kust.

Terecht gaan de leden van de C.D.A.-fractie ervan uit dat het wetsvoorstel geen wijziging inhoudt van het regeringsbeleid inzake toedeling en overdracht van waterstaatswerken. De ontwikkeling van dat beleid is veeleer onderwerp van afzonderlijke besluitvorming. Deze leden vermelden reeds de regeringsnota «Het beheer van de waterkeringen langs de Nederlandse kust» (Tweede Kamer 1976–1977, 14 481, nr. 2). Evenzo is de organisatie van het wegenbeheer, de waterhuishouding en het vaarwegenbeheer onderwerp van discussie. Het wetsvoorstel opent slechts een algemene, aan voorwaarden gebonden mogelijkheid tot vereenvoudigde overdracht van het Rijk aan anderen en van anderen aan het Rijk.

De leden van de P.v.d.A.-fractie oordeelden de vraag wat van nationaal belang is, niet alleen van belang in relatie tot de medewetgever, maar ook in relatie tot de andere overheden. Zij wezen erop dat dit begrip, indien dit niet vastgelegd is, intensief en extensief kan worden geïnterpreteerd, en dus onderwerp kan zijn van bestuursgeschillen. De lagere overheden zouden kunnen worden gedwongen tot een onvrijwillige overdracht. Als voorbeeld wordt de zogenaamde WUW-problematiek genoemd. De leden van de P.v.d.A.-fractie vroegen daarom een nadere verduidelijking van het begrip «nationaal belang». Tevens verzochten deze leden na te gaan hoe de vaste financiële regelingen die voor de meeste waterstaatswerken gelden, in de wetgeving kunnen worden verankerd.

Met de leden van de P.v.d.A.-fractie ben ik van mening dat de vraag wat van nationaal belang is, ook andere overheden raakt. Uit de opzet van het wetsontwerp blijkt dat reeds. Zo is aangesloten op een van de uitgangspunten van de waterstaatsorganisatie, namelijk dat het beheer

van werken die van nationaal belang zijn, in eerste instantie tot de verantwoordelijkheid van het Rijk behoort, terwijl het beheer van werken die niet van nationaal belang zijn, primair een aangelegenheid is van andere overheden. Alleen voor overdrachten in lijn met dat uitgangspunt maakt het wetsontwerp overdracht krachtens delegatie mogelijk.

Bedoeld uitgangspunt is overigens niet absoluut; overwegingen van decentralisatie, doelmatigheid of samenhang met andere taken kunnen in bepaalde gevallen aanleiding geven tot overdracht in andere richting. Voor een dergelijke overdracht handhaaft het wetsvoorstel de procedure van de formele wet. En niet alleen vanwege de rol van het parlement als medewetgever, maar ook omdat die procedure jegens andere overheden een waarborg biedt dat het Rijk enerzijds geen onnodig beheer aan zich trekt en anderzijds niet een andere overheid met beheer belast zonder de voorwaarden te scheppen om een goed beheer door die overheid mogelijk te maken.

Het begrip nationaal belang speelt in bovenbeschreven opzet een onderscheidende rol. Aan de leden van de P.v.d.A.-fractie geef ik toe dat het begrip ruimte laat voor verschil in interpretatie. Een nauwkeurige vastlegging van de inhoudelijke betekenis ervan lijkt mij evenwel niet mogelijk. Ook gaat het om een glijdende schaal; zo kan een waterstaatswerk in meerdere of mindere mate van nationaal belang zijn, waarbij een werk dat overwegend van nationaal belang is, voor de toepassing van deze wet als een werk van nationaal belang moet worden beschouwd. Om de gedachten te bepalen verwijs ik naar de ideeën over een systeem van hoofdvorzieningen met een dynamiek op landelijke schaal, zoals ontwikkeld in het kader van de discussies over de waterhuishouding en vaarwegen.

Het bestaan van een zekere interpretatieruimte hoeft mijns inziens ook geen overwegend bezwaar te vormen tegen het gebruik van het begrip nationaal belang in de wet. Integendeel, ik meen dat die interpretatieruimte juist een voorwaarde is voor het goed en op lange termijn kunnen functioneren van de wet. Immers, als criterium voor de toedeling van beheer heeft het begrip nationaal belang een dynamisch en politiek karakter. Maatschappelijke en technische ontwikkelingen alsmede ontwikkelingen in bestuurlijke opvattingen moeten in dat begrip kunnen doorwerken. De uitkomsten van openbare discussies over het beheer van waterkeringen, wegen en vaarwegen en andere wateren bieden voldoende zekerheid omtrent de vraag wanneer waterstaatswerken in een bepaald tijdsgewricht als al dan niet van nationaal belang worden beschouwd. Daarnaast zal ik jaarlijks bij de memorie van toelichting bij de begroting een overzicht geven van de afzonderlijke waterstaatswerken welke ik voornemens ben het komende jaar over te dragen of over te nemen en daarbij telkens aangeven in welke gevallen naar mijn mening de vereenvoudigde procedure kan worden gevolgd. Tevens zal ik een voortgangsrapportage op stellen.

Dit geeft de gelegenheid om tijdens de begrotingsbehandeling de hantering van het begrip nationaal belang in relatie tot de voorgenomen overdrachten te toetsen.

Een en ander brengt mee dat voldoende politieke controle op toepassing van het begrip nationaal belang en op overdracht krachtens delegatie mogelijk is. Daarom en vanwege de waarborgen die juist de wetgevingsprocedure biedt, zie ik dan ook niet in hoe het Rijk langs de weg van het begrip nationaal belang en door dreiging met onvrijwillige overdracht bij wet de door deze leden veronderstelde overdrachten op relatief gunstige voorwaarden kan bewerkstelligen. Evenzo zie ik in de overwegingen van deze leden geen aanleiding om in het kader van dit wetsvoorstel over te gaan tot wettelijke verankering van de diverse financiële regelingen. Bovendien zou dat een omvangrijkere operatie vergen dan in overeenstemming is met de opzet van dit wetsvoorstel: het op korte termijn tot de andere waterstaatswerken uitbreiden van de reeds voor wegen

bestaande mogelijkheid om in geval van overeenstemming de overdracht te vereenvoudigen. De vertraging die zou optreden door dit wetsvoorstel alsnog te belasten met de voorgestelde verankering, acht ik ongewenst, te meer omdat het belang bij die verankering in zoverre beperkt is, dat de Staten-Generaal als medewetgever betrokken blijft bij gevallen waarin geen overeenstemming wordt bereikt.

De leden van de P.v.d.A.-fractie hadden verder geconstateerd dat een behoorlijke controleregistratie van het bezit van waterstaatswerken niet voorkomt. Die zou er alleen al ten behoeve van de staatsbalans wel moeten zijn. Zij vroegen hoe en wanneer het departement daarin denk te voorzien. De wetgeving zou zich dan op die registratie kunnen richten.

Voorzover de vragen van deze leden betrekking hebben op registratie en administrering van waterstaatswerken ten behoeve van de interne bedrijfsvoering, merk ik op dat daartoe binnen de Rijkswaterstaat administratieve bestanden zijn aangelegd. Voorts wijs ik op het project data informatie systeem kunstwerken (disk), dat onlangs binnen de Rijkswaterstaat is gestart. Met het project wordt beoogd een modern informatiesysteem op te zetten waarin de administratieve, bedrijfseconomische en technische gegevens van de bij het Rijk in beheer zijnde kunstwerken zijn opgenomen.

Voorzover deze leden veeleer doelen op een wettelijk geregelde openbare registratie van waterstaatswerken, waarin onder meer wordt vermeld wie de beheerder is, stel ik vast dat daarin thans slechts partieel is voorzien. Zo schrijft de Wegenwet voor dat bepaalde categorieën van openbare wegen worden opgenomen in per gemeente vast te stellen «leggers». Het systeem van wegenleggers lijkt echter aan heroverweging toe te zijn. Zowel door het Rijk als de lagere overheden worden de noodzaak of vorm ervan ter discussie gesteld. Daarom wordt thans vanuit mijn departement verkennend onderzoek gedaan naar het feitelijk functioneren en het nut van het systeem van wegenleggers, waarbij ook niet-wettelijk geregelde leggerbestanden van waterwegen en waterkeringen worden betrokken. Tevens wijs ik op het registratie-aspect dat kan worden toegeschreven aan de planfiguren in de Wet Uitkeringen Wegen (Rijkswegenplan, secundair en tertiair wegenplan). Op de functie van die planfiguren kom ik terug in het kader van de voorgenomen herverdeling van het wegenbeheer, waarin ook de Wet Uitkeringen Wegen zal worden herzien. Voorts zijn in het voorontwerp van een Wet op de waterkering enkele op de waterkeringen toegesneden vormen van registratie voorgeschreven. Dat voorontwerp heb ik in maart 1987 aan verschillende instanties voor advies toegezonden.

Bovenstaande laat zien dat zich op het terrein van de registratie diverse ontwikkelingen voordoen doch dat het thans nog niet mogelijk is een volledig beeld te schetsen van de registratie van waterstaatswerken in de toekomst.

De leden van de P.v.d.A.-fractie zouden ook graag een eerste inventarisatie van af te stoten c.q. te verwerven objecten zien overgelegd bij de memorie van antwoord, ten einde concreter te kunnen beoordelen wat de materiële waarde van de voorgestelde wetswijziging is. Aan die wens kom ik tegemoet door bij deze memorie van antwoord een lijst te voegen van waterstaatswerken die, indien er met de overnemende partij overeenstemming bestaat, in aanmerking komen om te worden overgedragen bij Koninklijk besluit. Naar aanleiding van de vraag van deze leden wanneer de Herverkavelingswet Walcheren wordt ingetrokken, wijs ik erop dat op de ingevolge die wet toegedeelde kavels een schuldplichtigheid (herverkavelingsrente) ten behoeve van het Rijk rust. Die rente is verschuldigd over 30 achtereenvolgende jaren, te beginnen met het jaar 1968. Aangezien de schuldplichtigheid derhalve tot het eind van deze eeuw voortduurt, is het niet opportuun thans reeds omtrent intrekking te beslissen.

De leden van de P.v.d.A-fractie stelden vervolgens de vraag of stapsgewijs het handelingenschema voor de totstandkoming van overeenkomsten en wettelijke bekrachtiging daarvan kan worden aangegeven met de daarbij behorende tijdsbeslagen en doorlooptijden. Ook meenden zij dat een zinvolle delegatie van de wetgever garanties moet bieden voor een doelmatig en doelgericht handelen.

Het proces van totstandkoming van een overdracht begint met overleg tussen de betrokken partijen ten einde overeenstemming over de overdracht te bereiken. Met dat overleg is doorgaans geruime tijd gemoeid, omdat een nauwkeurige inventarisatie nodig is van de omvang van het over te dragen werk en de bijkomende voorzieningen, de onderhoudstoestand, de verkeerskundige en planologische adequaatheid, de aan het werk verbonden verplichtingen en rechten in relatie tot derden, een eventueel afwerkprogramma alsmede de financiële consequenties van een en ander. In de praktijk duurt het gemiddeld twee tot drie jaar voordat volledige overeenstemming is bereikt. Hoewel overeenstemming geen vereiste is voor overdracht bij wet, wordt steeds overeenstemming nagestreefd.

Indien na het bereiken van overeenstemming de overdracht bij Koninklijk besluit kan plaatsvinden, voegt de totstandbrenging van dat besluit nog ten hoogste zes maanden toe aan de proceduretijd. Indien de overdracht bij formele wet plaatsvindt, moet gemiddeld nog ruim één jaar aan de proceduretijd worden toegevoegd.

Door de ruimere mogelijkheid tot overdracht bij Koninklijk besluit die het wetsontwerp biedt, vermindert de werkdruk van een aantal organen, waaronder de Eerste en Tweede Kamer, terwijl ook de ondersteunende ambtelijke diensten en griffies worden ontlast. Voorts wordt daardoor de proceduretijd verkort.

Garanties voor een doelmatig en doelgericht handelen kan ik evenwel niet geven, aangezien het meest cruciale onderdeel van de procedure, het bereiken van overeenstemming, bezwaarlijk kan worden geforceerd. Door middel van de jaarlijks bij de begrotingstoelichting over te leggen voortgangsrapportage leg ik verantwoording af over de voortgang in de overdrachten, voor zover die van mij afhangt.

Met betrekking tot de vraag van deze leden naar de overdracht aan de gemeente Brederwiede van het beheer en onderhoud van de haven van Vollenhove merk ik op dat het overleg tussen de regionale Rijkswaterstaatsdienst en de gemeente Brederwiede enige jaren geleden heeft geleid tot overeenstemming over de overdracht van de buitenhaven van Vollenhove aan die gemeente. Daarna verzocht de gemeente Brederwiede een aan die buitenhaven aansluitend gedeelte, dat deel uitmaakt van het Vollenhoverkanaal en door de gemeente wordt gezien als één geheel met die haven, bij de overdracht te betrekken, zulks mede in verband met de aanleg van steigers in dat gedeelte door een plaatselijke watersportvereniging.

Aangezien ten tijde van het verzoek van de gemeente het voornemen bestond in overleg te treden met de provincie Overijssel omtrent de overdracht aan haar van onder meer het beheer en onderhoud van het Vollenhovekanaal, gelegen tussen de Kadoelersluis en de keersluis bij Blokzijl, kon het verzoek van de gemeente Brederwiede vooralsnog niet worden gehonoreerd. Recent is het overleg met die gemeente over overdracht van de buitenhaven van Vollenhove en van het aansluitend gedeelte hervat.

De leden van de V.V.D.-fractie hadden behoefte aan een toelichting op de begrippen «waterstaatswerken» en «natte waterstaatswerken» en de positie van de waterkeringen in dezen.

Reeds bij de totstandkoming van de Waterstaatswet 1900 rees de vraag naar een omschrijving van het begrip waterstaatswerk. De wetgever heeft er destijds bewust van afgezien dat begrip formeel te omschrijven.

Wel is in de memorie van toelichting opgemerkt dat in het algemeen tot waterstaatswerken die werken behoren welke dienen tot instandhouding van de bodem en tot regeling van de stand en de loop van het water en de land- en waterwegen, terwijl in de nota naar aanleiding van het verslag ter illustratie een zeer uitvoerige opsomming van waterstaatswerken is gegeven (Tweede Kamer 1895-1896, 167, nr. 2, respectievelijk 1896-1897, 39, nr. 7).

Waterstaatswerken kunnen bestaan uit van nature aanwezige werken, zoals rivieren, of uit kunstwerken, zoals kanalen. Dat onderscheid is overigens niet absoluut: van nature aanwezige werken worden veelal door kunstgrepen gereguleerd zoals de kanalisatie van de Maas laat zien, terwijl door de mens aangelegde werken een belangrijke natuurlijke ontwikkeling kunnen doormaken, zoals de Oostvaardersplassen demonstreren.

Onder kunstwerken in engere zin worden doorgaans afzonderlijke technische constructies verstaan welke op zichzelf een waterstaatswerk zijn maar tevens deel uitmaken van een groter waterstaatswerk, zoals een brug in een weg.

Daarnaast wordt in het spraakgebruik veelal onderscheiden tussen «natte» en «droge» waterstaatswerken. Onder natte waterstaatswerken verstaat men met name waterkeringen, vaarwegen, havens en andere wateren, terwijl bij droge waterstaatswerken vooral aan wegen moet worden gedacht, een en ander met inbegrip van de bijbehorende kunstwerken en andere voorzieningen.

De hiervoor onderscheiden waterstaatswerken vallen alle onder de werkingssfeer van het voorliggende wetsvoorstel.

De leden van de V.V.D.-fractie hadden begrip voor de opmerkingen van de Raad van State naar aanleiding van het begrip nationaal belang en vroegen dan ook hoe de minister denkt over de constructie waarbij per concreet overdrachtsgeval vóór de officiële overeenkomst eerst de Kamer via een vereenvoudigde procedure in de gelegenheid wordt gesteld om haar mening over de concept-overeenkomst te geven.

De voorgestelde constructie ligt dicht aan tegen de wijze waarop ik een aanknopingspunt zal bieden voor een parlementaire toetsing van de toepassing van het begrip nationaal belang in individuele gevallen, namelijk door een overzicht van over te dragen werken te voegen bij de jaarlijkse begrotingswet, zoals ik hiervoor meer uitgebreid heb uiteengezet. Ik geef aan die laatste oplossing de voorkeur boven de door deze leden vermelde constructie, omdat met die constructie het voordeel van een vereenvoudigde en versnelde overdrachtsprocedure deels weer te niet zou worden gedaan.

Naar aanleiding van de vraag van deze leden waarom in Artikel I, artikel 1, lid 4, niet gesproken werd over «Onze Minister van Verkeer en Waterstaat», wijs ik erop dat de Waterstaatswet 1900 ook elders in die wet de term «Onze Minister met de uitvoering van deze wet belast» gebruikt.

Voor het antwoord op de vraag van de leden van de S.G.P.-fractie naar het te verwachten tijdsbeslag van de overdrachtsprocedure bij toepassing van de leden 2 en 3 van het voorgestelde artikel 1, verwijs ik naar de beantwoording van een gelijksoortige vraag van de leden van de P.v.d.A.-fractie.

De leden van de S.G.P.-fractie stelden voorts de systematiek van het wetsvoorstel aan de orde. Indien de veronderstelling juist is, dat overdracht bij wet uitzondering zal zijn, dan kon het naar het oordeel van de S.G.P.-fractie aanbeveling verdienen dit in de systematiek van het voorstel duidelijker tot uitdrukking te brengen. In samenhang hiermee vroegen deze leden of de facultatieve redactie van de leden 2 en 3 van artikel 1 meebrengt dat in bepaalde gevallen, ook al wordt voldaan aan de voorwaarden in die artikelliden, niettemin overdracht bij wet zou dienen te worden gerealiseerd. Voor het overige veronderstelden deze leden dat

overdracht bij wet zich vrijwel uitsluitend zal voordoen in gevallen waarin geen overeenstemming kon worden bereikt. In dit kader zouden zij graag vernemen hoe vaak toepassing is gegeven aan artikel 1 van de Waterstaatswet 1900, terwijl geen overeenstemming bestond.

Ik deel de veronderstelling dat overdracht bij wet uitzondering zal zijn. Die veronderstelling sluit ook aan op de bedoeling van het wetsvoorstel, namelijk het verruimen van de mogelijkheid tot gedelegeerde overdracht op basis van een Koninklijk besluit. Die bedoeling laat onverlet dat de in het wetsvoorstel gekozen systematiek terecht de overdracht bij wet als uitgangspunt vooropstelt. In onze parlementaire democratie berust immers ten aanzien van de belangrijkste overheidsbesluiten het primaat bij de formele wet als produkt van parlement en regering gezamenlijk. Om te verzekeren dat bedoeld uitgangspunt ook ten aanzien van de belangrijkste overdrachtsbesluiten gehandhaafd blijft is de mogelijkheid van overdracht bij Koninklijk besluit geconstrueerd als een bevoegdheid om, indien aan bepaalde voorwaarden is voldaan, te kunnen afwijken van dat uitgangspunt. Zo dient een belangrijk besluit als de overdracht door het Rijk van een werk van nationaal belang aan een andere overheid bij wet te geschieden om ook het parlement als medewetgever in staat te stellen te waarborgen dat het beheer door die andere overheid in overeenstemming zal zijn met het nationaal belang van dat werk. Omgekeerd kunnen werken die bij het Rijk in beheer doch niet van nationaal belang zijn, bij Koninklijk besluit worden overgedragen.

In het licht van bedoeld staatsrechtelijk uitgangspunt moet ook de facultatieve redactie van het tweede en derde lid van artikel 1 worden gezien. De tekst van de wet moet er niet aan in de weg staan dat op politieke of doelmatigheidsgronden wordt gekozen voor overdracht van wet. Ik ga er evenwel van uit dat een overdracht bij wet op die gronden slechts in bijzondere gevallen, zoals een grootschalige samenhangende overdrachtsoperatie, zal plaatsvinden. Evenzo ga ik ervan uit dat het ook slechts bij uitzondering nodig zal zijn vanwege het ontbreken van overeenstemming tussen de betrokken overheden over te gaan tot overdracht bij wet. In ieder geval in het laatste decennium heeft geen overdracht plaatsgevonden zonder dat overeenstemming was bereikt, ook niet in gevallen waarbij de overdracht ingevolge artikel 1 van de Waterstaatswet 1900 zonder meer bij wet diende te geschieden en overeenstemming dus geen vereiste was.

De leden van S.G.P.-fractie vroegen zich af of het criterium nationaal belang wel in alle gevallen voldoende houvast biedt, bij voorbeeld in geval van waterstaatswerken van beperkte betekenis die in relatie staan tot grotere objecten.

Ik acht het criterium «nationaal belang» ook bruikbaar voor waterstaatswerken van beperktere betekenis die in relatie staan tot grotere objecten. Ik denk daarbij met name aan kunstwerken als bruggen, onderdoorgangen en duikers die liggen in wegen en vaarwegen, en aan onderdelen van infrastructuur die ook zelfstandig een functie kunnen hebben, zoals fietspaden of parallelwegen langs doorgaande wegen. In het algemeen zullen dergelijke kunstwerken of verzelfstandigbare onderdelen op zichzelf niet van nationaal belang zijn. Bijkomende voorzieningen als peilschalen, verkeerstekens of verlichtingsinstallaties beschouw ik overigens niet als op zichzelf staande waterstaatswerken in die zin dat ze met toepassing van artikel 1 van de Waterstaatswet zouden moeten worden overgedragen.

Deze leden zagen vervolgens gaarne een uiteenzetting tegemoet over de uitdrukking «beheer of onderhoud» en in verband daarmee over de wenselijkheid van de situatie waarbij beheer en onderhoud niet in één hand zijn. De uitdrukking «beheer of onderhoud» is voor de waterstaatswetgeving met betrekking tot de overdrachten niet nieuw. Zowel in artikel 1 van de Waterstaatswet 1900 als in de wet van 24 november 1932, Stb. 552, wordt bovenbedoelde uitdrukking gehanteerd. Het begrip beheer

kan worden omschreven als de zorg dat een bepaald object, met name door instandhouding en behoorlijk gebruik, aan de daaraan toegekende doeleinden beantwoordt en blijft beantwoorden. Uit deze omschrijving blijkt dat beheer ook onderhoud omvat. De wettekst spreekt echter uitdrukkelijk van beheer of onderhoud, omdat het onder bepaalde omstandigheden mogelijk moet zijn om wel het beheer over te dragen of over te nemen maar niet het onderhoud en omgekeerd. Een splitsing van beheer en onderhoud is in zijn algemeenheid echter ongewenst en komt in de praktijk weinig voor. Een partiële overdracht kan er overigens juist op gericht zijn beheer en onderhoud (weer) in een hand te brengen.

De leden van de S.G.P.-fractie stelden ook nog de vraag aan de orde hoe artikel 1 van de Waterstaatswet 1900 zich verhoudt tot de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (WVO).

Artikel 1 van de Waterstaatswet 1900 regelt de beheersoverdracht van waterstaatswerken voorzover het Rijk daarbij partij is. De WVO deelt de bevoegdheden op het terrein van de waterkwaliteit toe aan Rijk en provincie, al naar gelang het een water in beheer bij het Rijk of een water in beheer bij een ander betreft. Als in de beheersverdeling door overdracht van het water wijziging komt, wisselt derhalve van rechtswege ook het overheidslichaam dat ingevolge de WVO ten aanzien van dat water bevoegd is.

Vorenstaande sluit echter niet uit dat, indien de overdracht van een waterstaatswerk bij wet plaatsvindt, bij die wet van de WVO kan worden afgeweken. In de praktijk heeft de noodzaak tot het vestigen van zo'n bijzonder regime zich éénmaal voorgedaan, namelijk bij de overdracht bij wet van de Hartelmond en de Grote Hartelsluis met bijkomende werken aan de gemeente Rotterdam (Stb. 1986, nr. 609). Bij de mondelinge behandeling van dat wetsvoorstel heb ik de verwachting uitgesproken dat zich een soortgelijk geval niet nog eens zal voordoen.

Ter beantwoording van de vraag van deze leden naar de rol van de provincie ingeval van een overdracht tussen Rijk en waterschap merk ik op dat bij overdracht van waterstaatswerken door het Rijk aan een waterschap of omgekeerd het provinciaal bestuur steeds zal worden betrokken, al was het alleen al met het oog op een eventuele reglements-wijziging of het uit te oefenen toezicht. De staatsrechtelijke positie van de provincie bij overdrachten behoeft derhalve niet in het geding te zijn.

De leden van de S.G.P.-fractie hadden in de memorie van toelichting een uiteenzetting gemist van het beleid dat de regering voor wat betreft de overdracht c.q. overname van waterstaatswerken na de wetswijziging voor ogen staat. Zij vroegen of reeds wordt geïnventariseerd hoeveel werken voor overdracht/overname in aanmerking komen en hoeveel tijd met de afwikkeling gemoeid zal zijn. Voorts hadden zij de vraag hoeveel overdrachten thans in voorbereiding zijn en hoeveel daarvan volgens de bestaande procedures worden afgewerkt.

Het wetsvoorstel beoogt niet meer dan vereenvoudiging van de overdrachten van waterstaatswerken. Het beleid ter zake staat afzonderlijk ter discussie, zoals ik hiervoor reeds op vragen van de leden van de P.v.d.A.-fractie heb uiteengezet.

Zowel ten aanzien van wegen als natte waterstaatswerken wordt op mijn departement een inventarisatie gemaakt van over te dragen dan wel over te nemen waterstaatswerken. De afwikkeling daarvan zal naar verwachting enkele jaren tijd vergen.

Wat de vraag betreft hoeveel overdrachten thans in voorbereiding zijn, verwijs ik naar de inventarisatie, die bij deze memorie is gevoegd. Volgens de bestaande procedure beoog ik de volgende twee overdrachten af te werken:

– het wetsvoorstel houdende overbrenging in beheer en onderhoud bij de gemeente Kortgene van de in die gemeente gelegen voormalige Vissershaven te Colijnsplaat met de bijbehorende werken (19 252), en

– het wetsvoorstel houdende overbrenging in beheer en onderhoud bij de gemeente Dordrecht van Krabbegeul en het afgedamde gedeelte van het Mallegat met bijbehorende werken te Dordrecht (19913).

Ten slotte deel ik in antwoord op de desbetreffende vraag van deze leden mede dat de Staatscommissie voor de Waterstaatswetgeving als Commissie van de Raad van de Waterstaat niet is gehoord over het wetsvoorstel, waarvan ik de opzet reeds eerder met uw Kamer had besproken. Voorts deden zich bij de uitwerking van die opzet in een wettekst niet zodanige vragen voor, dat voldoende aanleiding bestond voor een adviesaanvraag.

De Minister van Verkeer en Waterstaat,
N. Smit-Kroes

Lijst van waterstaatswerken, die in aanmerking komen om te worden overgedragen bij Koninklijk besluit

Omschrijving over te dragen waterstaatswerken	Overnemende partij	Stand van zaken		
		overleg omtrent overdracht wordt gevoerd	overleg nagenoeg afgerond	overeenstemming
<i>Provincie Groningen</i>				
Rietinfiltratieveld Lauwersoog	prov. Groningen			x
Rijkszeedijken bij de Emma-polder, bij de Eemshaven, te Delfzijl, te Fiemel en te Nieuw-Statenzijl	waterschap Omme-landerzeedijk			x
<i>Provincie Friesland</i>				
Haven van Harlingen	gem. Harlingen		x	
Haven van Stavoren	gem. Nijefurd	x		
<i>Provincie Drenthe</i>				
Schaapskooiwijk (Veenhuizen)	Waterschap Noordenveld	x		
<i>Provincie Overijssel</i>				
Buitenhaven van Vollenhove c.a.	gem. Brederwiede		x	
Het in de prov. Overijssel gelegen gedeelte van het Coevorden-Vechtkanaal	het Rijk (<i>van de prov. Drenthe</i>)		x	
<i>Provincie Gelderland</i>				
's-Gravenwaardse Dam (zonder de weg)	het Rijk van Polderdistrict Oude Rijn			x
Boterdijk, Ossenwaardse Dam, Kruisdijk (zonder wegen) + een aantal verspreide waterstaatswerken	Polderdistrict Oude Rijn			x
Heerewaardense Afsluitdijk	Polderdistrict Groot Maas en Waal	x		
Apeldoornsch Kanaal	Waterschap Oost-Veluwe	x		
<i>Provincie Utrecht</i>				
Vecht, Stadsbuitengracht, Vaartsche Rijn	gem. Utrecht	x		
<i>Provincie Noord-Holland</i>				
Haven c.a. te Medemblik	gem. Medemblik	x	} met de prov. N. Holl.	
Werkhaven te Enkhuizen	gem. Enkhuizen	x		
Hoofdwaterkering tussen de haven van IJmuiden en de Hondsbossche Zeewering	nog nader aan te duiden waterschap	x		
Hoofdwaterkering tussen de Hondsbossche Zeewering en Den Oever	als voor	x		
Haven van Wieringen	gem. Wieringen	x		
Haven van Marken	gem. Marken	x		
Voorhaven van Muiden	gem. Muiden	x		
Haven van Oudeschild	gem. Texel	¹		

¹ Overleg met de gemeente gevoerd; voornog geen overeenstemming bereikt.

Omschrijving over te dragen waterstaatswerken	Overnemende partij	Stand van zaken		
		overleg omtrent overdracht wordt gevoerd	overleg nagenoeg afgerond	overeen- stemming
<i>Provincie Zeeland</i>				
Oostelijke Rijkswaterleiding in Zeeuws Vlaanderen	Waterschap De Drie Ambachten	x		
Waterkering op de Slaakdam (St. Philipsland)	Waterschap «De Prins Hendrik- polder»			x
Kanaal door Walcheren c.a. Haven van Breskens	provincie Zeeland gem. Oostburg	¹	x	
Waterkering aan de Noordzee- kust van Schouwen	Waterschap Schouwen-Duive- land	x		
<i>Provincie Zuid-Holland</i>				
Preekkilsedijk, Oudelandsedijk, Goereese Zuiddijk enz.	Waterschap Goeree- Overflakkee		x	
Lingehaven o.a. Voorhaven (v.d. Lingehaven)	gem. Gorinchem gem. Gorinchem		x	x
Liniedijk (Geniedijk) door de Haarlemmermeer	gem. Haarlemmer- meer			x
Hoofdwaterkering op Goeree- Overflakkee tussen de dam in het Brouwershavense Gat en de Haringvlietdam	Waterschap Goeree- Overflakkee	x		
Haven van Stellendam	gem. Goedereede	¹		
<i>Provincie Noord-Brabant</i>				
Noorderrivierdijk langs de Bergsche Maas	Waterschap Hoog- heemraadschap Alm en Biesbosch			x
Peelkanaal	Waterschap De Maaskant			x

¹ Overleg met de gemeente gevoerd;
vooralsnog geen overeenstemming
bereikt.